

OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA - NAŠICE

Primljen: 15.02.2019

Org. jed.	Broj	Prilog
01	153	

Postupak za zbrinjavanje otpada

Ur. broj:

	Ime i prezime	Datum	Potpis
Izradio(la):	Valentina Barić, bacc.med.techn. Sestra za kontrolu bolničkih infekcija	14.02.2019.	Barić
Pregledao(la):	dr.med Ljiljana Hodak, spec. mikrobiolog. Pomoćnik ravnatelja za kvalitetu	14.02.2019	Hodak
Odobrio(la):	Povjerenstvo za kontrolu bolničkih infekcija OŽB Našice	14.02.2019.	Hodak

1) SVRHA

Potpune i jednoznačne upute za zbrinjavanje otpada koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite. Protokol služi u svrhu odgovornog gospodarenja otpadom, očuvanju okoliša i ljudskog zdravlja.

2) PODRUČJE PRIMJENE

Postupak primjenjuju sve organizacijske jedinice i zaposlenici Opće Županijske bolnice Našice.

3) DEFINICIJE

3.1. Inertni (neopasni) medicinski otpad – komunalni

Neopasni medicinski otpad je onaj otpad koji nema opasna svojstva u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Najveći dio otpada ne razlikuje se od otpada koji nastaje u drugim djelatnostima. To je neopasni otpad koji ne podliježe značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Sličan je komunalnom otpadu, a nastaje u kuhinjama, restoranima, uredima.

Podjela neopasnog otpada:

- Papir (ključni broj – 15 01 01): novine, prospekti, katalozi, kartoni, uredski papir, vrećice od papira i dr.)
- Miješani komunalni otpad (ključni broj – 20 03 01) : ostali neopasni otpad koji nastaje u ustanovi
- Bio-otpad (ključni broj – 20 01 08): lišće, ostaci od pripreme hrane .

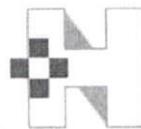
Najveći dio otpada ne razlikuje se od otpada koji nastaje u drugim djelatnostima. To je neopasni otpad koji ne podliježe značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Sličan je komunalnom otpadu, a nastaje u kuhinjama, restoranima, uredima.

3.2.Opasni medicinski otpad:

Opasni otpad je svaki otpad koji sadrži tvari koje imaju neke od sljedećih svojstava: infektivnost, toksičnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost.

Podjela opasnog otpada:

- Patološki otpad (ključni broj – 18 01 02): dijelovi ljudskog tijela – amputati, tkiva i organi odstranjeni tijekom kirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placente i fetusi, vrećice stare krvi.
- Infektivni otpad i ostri predmeti (ključni broj – 18 01 03*) : sadrži patološke biološke agense koji zbog svojeg tipa, koncentracije ili broja mogu izazvati bolest u ljudi koji su im izloženi, otpad čije je sakupljanje i odlaganje podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije. To su

dijelovi opreme, materijal i pribor koji je došao u dodir s krvlju ili izlučevinama infektivnih bolesnika ili je upotrijebljen u kirurškim zahvatima, previjanju rana, igle, lancete, štrcaljke, skalpeli i ostali predmeti koji mogu izazvati ubod ili posjekotinu, otpad iz odjela za dijalizu, otpad iz odjela za izolaciju bolesnika, sistemi za infuziju, rukavice i drugi pribor za jednokratnu uporabu.

- Otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari (ključni broj – 08 03 17*)
- Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima (ključni broj – 15 01 10*)
- Farmaceutski otpad (ključni broj – 18 01 09): uključuje farmaceutske proizvode, lijekove i kemikalije koji su vraćeni s odjela gdje su bili rasipani, pripremljeni, a neupotrijebljeni, lijekovi kojima je istekao rok uporabe ili se trebaju baciti iz bilo kojeg razloga.
- Flourescentne cijevi i otpad koji sadrži živu (ključni broj – 20 01 21*)
- Fotografski film i papir, koji sadrže srebro ili spojeve srebra (ključni broj – 09 01 07)
- Odbačena oprema koja sadrži opasne komponente (ključni broj – 16 02 13*)
- Kemikalije koje se sastoje od opasnih tvari ili ih sadrže (ključni broj – 18 01 06*): odbačene krute, tekuće ili plinovite kemikalije koje se upotrebljavaju pri medicinskim, dijagnostičkim ili eksperimentalnim postupcima, čišćenju i dezinfekciji.

Razvrstava se prema klasifikaciji na:

- a) opasni kemijski otpad - toksične, korozivne, lako zapaljive, reaktivne tvari.
- b) inertni kemijski otpad - onaj koji nema gore navedena svojstva. Posude pod pritiskom: bočice koje sadrže inertne plinove pod pritiskom pomiješane s djelatnim tvarima / antibiotik, dezinficijens, insekticid itd. / koje se apliciraju u obliku aerosola, a pri izlaganju višim temperaturama mogu eksplodirati.

4) ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA

Ravnatelj Bolnice mora imenovati odgovornu osobu za gospodarenje medicinskim otpadom i osigurati resurse za provođenje Plana gospodarenja otpadom.

Glavna sestra bolnice odgovorna je osoba za unutarnji nadzor.

Rukovoditelj odjela tehničkih poslova i održavanja odgovoran je za ispravnost spremnika (kontejnera).

Odgovorna osoba za gospodarenje medicinskim otpadom - zadužena je za izradu plana gospodarenja otpadom sukladno važećim propisima i edukaciju zaposlenika, zadužena je za provedbu Planom predviđenih postupaka.

Glavne sestre odjela - odgovorne su za provedbu Planom predviđenih postupaka razvrstavanja, obilježavanja, zatvaranja spremnika na odjelima gdje se takav otpad stvara i za izvješćivanje u slučaju nastalih incidenata ili nepoštivanja Planom predviđenih postupaka.

Referent zaštite na radu - odgovoran je za sekundarno skladištenje, vođenje očeviđnika, prijavnih i pratećih listova, nadzor nad preuzimanjem otpada, te arhivira mjesečna izvješća .

Sestra za nadzor bolničkih infekcija ili druga osoba koju imenuje ravnatelj prikuplja podatke o medicinskom otpadu, vodi bazu podataka, sačinjava mjesečna izvješća koja arhivira pri Timu za kontrolu bolničkih infekcija i dostavlja ih referentu zaštite na radu, popunjava prateće listove, popunjava prijavne listove (predviđene Zakonom o otpadu i pratećim pravilnicima).

Svi zdravstveni radnici - zaduženi su i odgovorni za pravilno odlaganje komunalnog i opasnog otpada.

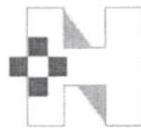
Spremačice - zadužene su za postavljanje, obilježavanje, zatvaranje spremnika, prijevoz otpada do sekundarnog skladišta, čišćenje i dezinfekciju prostora za nečisto i kolica za prijevoz otpada.

5) POSTUPAK

Otpad se razvrstava i sakuplja na mjestu nastanka u ambalažu prilagođenu njegovim svojstvima, količini te načinu skladištenja, prijevoza i obrađivanja. Na lokaciji Opće županijske bolnice Našice, pri pružanju zdravstvene zaštite, nastaju slijedeće vrste otpada:

5.1. Opasni otpad:

- 5.1.1. Infektivni otpad
- 5.1.2. Kemijski otpad
  - a) kemikalije
  - b) razvijači
  - c) otopine za fiksiranje
  - d) ambalaža koja sadrži opasne tvari
- 5.1.3. Fluorescentne cijevi
- 5.1.4. Otpadni tiskarski toneri
- 5.1.5. Elektronski otpad
- 5.1.6. Baterije i akumulatori
- 5.1.7. Farmaceutski otpad
- 5.1.8. Fotografski filmovi
- 5.1.9. Patološki otpad

5.2. Neopasni otpad:

- 5.2.1. Otpadci hrane
- 5.2.2. Papir
- 5.2.3. Ostali otpad sličan komunalnom

5.1. OPASNI OTPAD

5.1.1. Infektivni otpad

Infektivni otpad i oštiri predmeti sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (kante s poklopcima od tvrde plastike) s natpisom „INFEKTIVNI OTPAD”, sekundarno će se skladištiti u sekundarnom skladištu koje se nalazi izvan prostora bolnice u dvorištu do konačnog zbrinjavanja. Predaje se ovlaštenom sakupljaču. Krv koja preostane nakon laboratorijske pretrage zbrinjava se kao infektivni otpad skupa s vacutajnerima, te mikrobiološki infektivni otpad.

5.1.2. Kemijski otpad

Kemijski otpad (odbačene krute, tekuće ili plinovite kemikalije koje se upotrebljavaju pri medicinskim, dijagnostičkim ili eksperimentalnim postupcima, čišćenju i dezinfekciji dijeli se na:

- opasni kemijski otpad (toksične, korozivne, lako zapaljive, reaktivne i genotoksične tvari,
- interni kemijski otpad (koji nema navedena svojstva) - količine veće od 10 litara na tjedan),

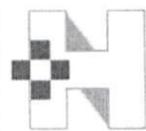
sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (plastične vreće ili druge odgovarajuće spremnike koji udovoljavaju traženim uvjetima) žute boje. Skladišti se u odgovarajućoj ambalaži u sekundarnom skladištu s natpisom " KEMIJSKI OTPAD" do konačnog zbrinjavanja.

5.1.3. Fluorescentne cijevi

Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (plastične vreće ili druge odgovarajuće spremnike koji udovoljavaju traženim uvjetima). Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu sekundarno će se skladištiti u kontejnerima s natpisom " FLUORESCENTNE CIJEVI".

5.1.4. Otpadni tiskarski toneri

Otpadni tiskarski toneri će se sakupljati u odgovarajuću ambalažu (plastične kante). Otpadni tiskarski toneri sekundarno će se skladištiti u plastičnim kantama s natpisom " OTPADNI TISKARSKI TONERI".

5.1.5. Elektronski otpad

Elektronski otpad (televizori, monitori, kompjuteri...) koji je nerastavljen-ne ide u ambalažu, rastavljen (dijelovi) – u odgovarajuću ambalažu (kante). Elektronski otpad (televizori, monitori, kompjuteri) sekundarno će se skladištiti u odgovarajuću ambalažu.

5.1.6. Baterije i akumulatori

Baterije i akumulatori će se sakupljati u odgovarajuću ambalažu (plastične kante). Baterije i akumulatori sekundarno će se skladištiti u plastičnim kantama s natpisom " BATERIJE I AKUMULATORI".

5.1.7. Farmaceutski otpad

Farmaceutski otpad (uključuje farmaceutske proizvode, lijekove i kemikalije koji su vraćeni s odjela gdje su bili proliveni, rasipani, pripremljeni a neupotrijebljeni, ili im je istekao rok uporabe ili se trebaju baciti iz bilo kojeg razloga) sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (plastične vreće ili druge odgovarajuće spremnike koji udovoljavaju traženim uvjetima) zelene boje te predavati ovlaštenom sakupljaču. Farmaceutski otpad će se skladištiti u bolničkim ljekarnama ili sekundarnom skladištu u ambalaži s natpisom " FARMACEUTSKI OTPAD".

5.1.8. Fotografski filmovi

Fotografski filmovi (stari RTG filmovi) sakupljati će se u kartonske kutije te predavati ovlaštenom sakupljaču

5.1.9. Patološki otpad

Patološki otpad (amputirani dijelovi ljudskog tijela, tkiva i organi odstranjeni tijekom kirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placente i fetusi, vrećice stare krvi) sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (plastične vreće ili druge odgovarajuće spremnike koji udovoljavaju traženim uvjetima). Patološki otpad će se sekundarno skladištiti u posebne hladnjake s natpisom " PATOLOŠKI OTPAD" na Odjelu patologije te u skladištu otpada.

5.2. NEOPASNI OTPAD

5.2.1. Otpadci hrane

Otpadci hrane sakupljat će se u odgovarajuću ambalažu (nepropusne bačve ili druge odgovarajuće spremnike koji udovoljavaju traženim uvjetima) crne boje.

5.2.2. Papir

Papir će sakupljati u poseban (odgovarajući) kontejner. Papir će se sekundarno skladištiti u kontejner s natpisom „PAPIR I KARTON“.

5.2.5. Komunalni otpad

Komunalni otpad će se sakupljati u odgovarajuće plastične kontejnere zapremine 1m³ koje 2 puta tjedno prazni ovlaštena ustanova.

5.3. Inicijalno skladištenje

Medicinski otpad koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (opasni i inertni) inicijalno će se skladištiti u pojedinačne posude ili vreće (držači s vrećama) koje će se postaviti u inicijalna skladišta:

- prostorije za nečisto,
- prostorije za dekontaminaciju instrumenata (uz kirurške sale),
- ordinacije, previjališta, laboratoriji i druga mjesta gdje se generira otpad.

Medicinski otpad koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (opasni i inertni) prevozit/ prenosit će se do inicijalnih skladišta 2 puta dnevno, sporednim i transportnim putovima kojima se ne obavljuju uobičajene zdravstvene aktivnosti, a ako se koriste glavni putovi (kojima se odvijaju uobičajene zdravstvene aktivnosti) vremenski će se odvojiti. Prijevozna sredstva moraju biti od nepropusnog materijala koji se lako čisti i dezinficira. Dezinfekcija prijevoznih sredstava obavljat će se po završenom prijevozu otpada u prostoriji predviđenoj za tu svrhu.

Osobe zadužene za prijevoz otpada su čistačice na pojedinim odjelima.

Medicinski otpad će se sekundarno skladišti u odvojenom, označenom, ograđenom i natkrivenom prostoru, predviđenom za tu svrhu, koji je građen tako da se lako čisti i dezinficira i kojem je omogućen pristup vozilima za odvoz. Dezinfekcija sekundarnog skladišta jednom tjedno, a po potrebi (u slučaju prosipanja otpada) i češće.

Ravnatelj će posebnim rješenjem imenovati osobu odgovornu za održavanje sekundarnog skladišta otpada.

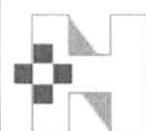
Način vođenja evidencija vodit će se na način propisan Zakonom o otpadu i pratećim pravilnicima.

5.4. Način konačnog zbrinjavanja otpada

Opasni otpad

Infektivni otpad predavati će se ovlaštenom sakupljaču.

Kemijski otpad predavati će se ovlaštenom sakupljaču.

Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu predavati će se ovlaštenom sakupljaču.

Otpadni tiskarski toneri predavat će se ovlaštenom sakupljaču.

Elektronski otpad predavat će se ovlaštenom sakupljaču.

Baterije i akumulatori predavat će se ovlaštenom sakupljaču.

Patološki otpad će se odvoziti u Zagreb Holding, krematorij

Farmaceutski otpad predavati će se ovlaštenom sakupljaču.

Fotografski filmovi predavat će se ovlaštenom sakupljaču.

Neopasni otpad

Otpadci hrane i svakodnevno će se odvoziti od strane pravnih osoba.

Papir će se predavati ovlaštenom sakupljaču („Unijapapir“ Osijek).

Otpad sličan komunalnom (komunalni otpad) zbrinut će se na gradskoj deponiji.

5.5. Edukacija

Edukacija zaduženih i odgovornih osoba, te osoblja koje razvrstava otpad, te o postupanju s medicinskim otpadom provodit će Povjerenstvo za intrahospitalne infekcije koje imenuje ravnatelj .

6) VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA

- Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (NN 93/02)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)
- Pravilnik o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove (NN 31/11)
- Program rada Povjerenstva za kontrolu bolničkih infekcija OŽB Našice

7) PREGLED IZMJENA/REVIZIJA

REVIZIJA	KRATAK OPIS - razlog	Datum	Potpis odgovorne osobe
1.			
2.			
3.	Usklađivanje postupka sa postupcima Jedinice za kvalitetu	29.01.2019.	